

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-91/2018

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central

Judecător Ion Rusu

DECIZIE

În numele Legii

23 mai 2018

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ala Rotaru

Judecătorii:

Dumitru Pușca, Ruslana Burdeniuc

Grefier:

Ana Balan-Danilov

Cu participarea:

Procurorului:

Lilia Prisacari

Avocatului:

Violina Munteanu

a examinat în ordine de apel în ședință publică, apelul inculpatei Chitic Rodica, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Central din 28.11.2017,

Procedura de citare legală a fost respectată.

Inculpata Chitic Rodica și apărătorul acesteia au pledat pentru admiterea apelului declarat pe caz.

Procurorul participant, **Lilia Prisacari** a pledat pentru respingerea apelului inculpatei Chitic Rodica.

Termenul de judecare a cauzei:

-în instanța de fond 23.12.2016-28.11.2017

-în instanța de apel 31.01.2018-20.06.2018

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 28.11.2017

Chitic Rodica Pentelei, a.n. xx.xx.19xx, originară a satului xxx, raionul xx și domiciliată în or. xx, str. xxx, xxx, cu studii superioare, căsătorită, director al Liceului Teoretic "B.P. Hașdeu", fără antecedente penale cet. a R. Moldova, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal

A fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 332 alin. (1) Codul penal, și în baza acestei legi i s-a numit pedeapsă penitenciară în închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități profesionale, științifice, literare și artistice pe un termen de 2/doi ani.

În baza art.90 Codul penal al Republicii Moldova, executarea pedepsei cu închisoarea aplicate lui Chitic Rodica Pentelei a fost suspendată condiționat și sentința ne fiind pusă în executare, dacă ea în termen de 1/un/an, stabilit ca termen de probă, nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Chitic Rodica a fost obligată, să nu părăsească locul de trai fără acordul organului competent.

Conform art. 281 Cod de executare, exercitarea controlului privind comportamentul și executarea pedepsei de către Chitic Rodica Pentelei, inclus spre respectarea restricțiilor stabilite de instanță, a fost pusă în sarcina Biroului de probațiune Drochia a Inspectoratului Național a M.J. al Republicii Moldova.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că Chitic Rodica, activînd din 21.01.2011 în funcția de director al Liceului Teoretic „B.P.Hajdeu” din or. Drochia, fiind numită în funcția nominalizată prin ordinul Ministerului Educației nr. 14-p din 1.01.2011, fiindu-i acordate în conformitate cu Fișa de post atribuții de serviciu de coordonare și organizarea activității instructiv-educative și administrative a liceului, răspunde de păstrarea și utilizarea patrimoniului instituției de învățămînt, de emiterea ordinilor și dispozițiilor ce revin în competența sa, de angajare, evaluare, promovare și eliberare din funcție personalul instituției, de consemnare în condica de prezență a absențelor și întârzierile personalului didactic și ale celor angajați, de completare a tabelor de salarizare lunară a cadrelor didactice, etc., prin care, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal fiind persoană publică, a comis infracțiunea de fals în acte publice prevăzută în art. 332 alin. (1) Cod penal.

Astfel, ea activînd în funcția sus nominalizată, reieșind din considerentele, că în anul de studii 2015-2016, conform prevederilor art. 381 din XXXXXXXXXX cu privire la condițiile de salarizare a personalului din instituțiile bugetare, anexa nr. 1 pct. 1, nu putea desfășura activitate didactică cu retribuția care să depășească 0,5 din norma didactică, în interes material și personal, în lipsa cererii de promovare. et. Novac Elizaveta, la XXXXXXXXXX a emis ordinul nr. 28 cu privire la angajarea ultimei din XXXXXXXXXX în funcția de profesor de limba engleză cu sarcina didactică de 07 ore pe săptămână, concomitent, semnînd în locul ultimei în rubrica „salariat” din contractul individual de muncă din 01.09.2015, documente oficiale în baza cărora serviciul contabil al instituției de învățămînt în cauză a inclus-o în lista personalului didactic a Liceului nominalizat pentru anul de studii 2015-2016, cu sarcina didactică de 07 ore, ce constituie documente oficiale de calcul și achitare a salariului angajaților instituției de învățămînt respective, ce au fost consemnate de ea personal în calitate de director al liceului, în baza cărora lui Novac Elizaveta i-a fost calculat și achitat salariul pentru lunile septembrie-noiembrie anul 2015 și februarie 2016, în sumă totală de 6458,15 lei, inclusiv, pentru luna septembrie anul 2015 în sumă de 522,44 lei; pentru luna octombrie anul 2015 - 1830,00 lei; pentru luna noiembrie anul 2015 - 1891,92 lei; pentru luna februarie anul 2016 - 213,79 lei, pe cînd în realitate în perioada lunilor respective Novac Elizaveta de facto nu a activat și nu s-a aflat la serviciu, orele didactice acordate acesteia fiind promovate de directoare, care și a ridicat salariul neîntemeiat calculat și achitat pe numele Novac Elizaveta, în total de 458,15 lei.

Acțiunile lui Chitic Rodica Pentelei în cadrul urmăririi penale au fost calificate în baza art.332 alin.(1) din Codul penal, adică *înscrind în mod fals în acte publice, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvîrșite din interes material sau din alte interese personale.*

Neînd de acord cu sentința instanței de fond, la data de XXXXXXXXX aceasta a fost contestată cu apel de către inculpata Chitic Rodica, care a solicitat admiterea apelului declarat, casarea parțială a sentinței judecătorești Drochia, sediul Central din 28.11.2017, cu emiterii noi hotărâri prin care de aplicat față de ea o măsură de pedeapsă fără aplicarea pedepsei complementare privirea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de administrarea instituțiilor de învățământ.

În motivarea apelului a invocat că cu sentința pronunțată nu este de acord parțial și anume cu concluzia instanței privind aplicarea pedepsei complementare privirea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legate de administrarea instituțiilor de învățământ și un termen de 2/ doi/ ani.

Consideră că instanța la examinarea cauze penale, la individualizarea pedepsei neobiectiv a examinat cauza în urma la ce a ajuns la concluzie greșită privind necesitatea aplicării pedepsei complementare, privirea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legate de administrarea instituțiilor de învățământ.

Arată, că în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată ea integral a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, activ a contribuit la stabilirea adevărului, sincer se căiește de cele comise, în cadrul examinării cauzei de ea a fost integral recuperat prejudiciul material cauzat de comiterea infracțiunii.

Consideră că în privința ei este posibil de aplicat o măsură de pedeapsă fără aplicarea pedepsei complementare.

Inculpata Chitic Rodica, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului declarat, menționând că nu dorește de a fi privată de dreptul de a ocupa funcția în sistemul de învățământ.

Ulterior, fiind ridicată din oficiu chestiunea cu referire la expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, a solicitat admiterea apelului declarat și încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Avocatul Violina Munteanu în interesul inculpatei Chitic Rodica, în ședința instanței de apel an s susținut pe deplin apelul declarat și a cerut, solicitând admiterea acestuia pe motivele invocate.

Ulterior, fiind ridicată din oficiu chestiunea cu referire la expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, a solicitat admiterea apelului declarat și încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Procurorul participant Lilia Prisacari, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de inculpata Chitic Rodica în vederea aplicării pedepsei complementare, deoarece argumentul invocat de apelantă nu a avut puterea probantă de a convinge instanța în vederea modificării soluției adoptate. A menționat, că reieșind din circumstanțele cauzei inculpata totuși a comis o infracțiune, deși i s-a acordat și încredere. A indicat că atât pedeapsa principală cât și cea complementară vor atinge scopul pedepsei penale.

A solicitat menținerea sentinței instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată.

Ulterior, fiind ridicată din oficiu chestiunea cu referire la expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, a menționat că nu este de acord cu încetarea procesului în legătură cu faptul dat, pe motiv că sancțiunea articolului incriminat inculpatei Chitic Rodica prevede și pedeapsa complementară de la 2 până la 5 ani.

Consideră inoportună aplicarea prevederilor art. 60 Cod penal.

Deliberând asupra motivelor invocate în cererea de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, ascultând participarea procesului penal, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră că apelul urmează a fi admis, cu casarea sentinței emise de prima instanță, din următoarele considerente.

Conform art.415 alin.(1), pct. 2) CPP, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit soluției stabilite pentru prima instanță*”.

Conform art.414 alin.(1) CPP, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel*”.

Colegiul penal consideră, că judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și obiectiv a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei Chitic Rodica în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor acesteia în baza art.332 alin. (1) Cod penal, or în latura respectivă, apelanta nici nu a contestat sentința instanței de fond.

Ce ține de pedeapsa aplicată, instanța de apel reiterează corectitudinea aplicării pedepselor penale atât cea principală sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an cu suspendarea condiționată a executării acesteia cu stabilirea unui termen de probă de 1 (an), cât și a celei complementare.

Necăutând la aceasta, Colegiul consideră necesar a înceta procesul penal în privința cet. Chitic Rodica din următoarele considerente.

Conform art. 53 lit. g) Cod penal, *persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: respingerii de tragere la răspundere penală.*

Conform art.332 alin.(1) CPP, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct. 5)–9), 285 alin.(1) pct.1),2),4),5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.*

Potrivit art.391 alin.(1) pct.6 CPP, *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.*

Sancțiunea art.332 alin. (1) Cod penal, la momentul comiterii infracțiunii (XXXXXXX) prevedea în calitate de pedeapsă: amendă în valoare de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privirea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, deci conform art. 16 alin.(2) Cod penal, făcea parte din categoriile de delințențe ușoare, iar în conformitate cu prevederile art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare...*”, termenul de prescripție expirând de facto la data de XXXXXXXX.

De rînd cu cele menționate, Colegiul penal consideră relevante și se conduce și de prevederile legale cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit cărora, se explică, că dacă la examinarea apelului se va stabili existența unuia din cazurile prevăzute de art. 391 Cod procedură penală, instanța de apel, rejudecând cauza, va casa sentința, dispunând încetarea procesului penal (cu excepția cazurilor de reabilitare).

Astfel, ținînd cont că de la data comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani, Colegiul va înceta procesul penal în privința cet. Chitic Rodica, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Ce ține de invocarea procurorului că pentru infracțiunea dată este prevăzută pedeapsa complementară privirea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani și deci nu poate fi încetat procesul penal, Colegiul după cum se arată mai sus, indică că, conform art.16 Cod penal, infracțiunea dată se clasifică ca ușoară, clasificarea fiind efectuată în raport

reținuși și mai sus, încă ca, conform art.10 Cod penal, infracțiunea dată se clasifica ca ușoară, clasificarea fiind efectuată în raport cu pedeapsa cu închisoare și nu cea complementară, din care considerente, invocarea dată o consideră declarativă.

În baza celor expuse, conducându-se de art.415 alin.(1), pct.2), art.391 alin.(1) pct.6) CPP, art. 60 alin.(1), lit. a) Cod penal, Colegiul Juridic al Judecătoresc al RM, în ședință publică, a adoptat următoarea

D E C I Z I I :

Admite apelul inculpatei Chitic Rodica, declarat împotriva sentinței Judecătorei Drochia, sediul Central din 28.11.2017, sentință care este anulată în parte și se pronunță o nouă sentință, după cum urmează:

Încetează procesul penal în privința lui Chitic Rodica în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal în legătură cu care a intervenit termenul de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal al RM.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la pronunțare.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de **20.06.2018**.

Președinte de ședință, judecător:
Judecătoria:

Ala ROTARU
Dumitru PUȘCA
Ruslana BURDENIUC